

Forma prawna a bezpieczeństwo prowadzonego biznesu

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2021 r.

adw. Daria Leszczyk

Inicjatywa
Firm Rodzinnych
Łączymy, by budować

- ① *Jakie ryzyka należy uwzględnić przy prowadzeniu biznesu?*
 - ② *Czy odpowiedzialność przedsiębiorcy jednoosobowego faktycznie jest nieograniczona?*
 - ③ *Na czym polega osobista odpowiedzialność wspólnika spółki osobowej za długi spółki?*
 - ④ *Na jakich zasadach za długi spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają jej wspólnicy, a na jakich członkowie jej zarządu?*
 - ⑤ *Jak zwiększać bezpieczeństwo firmy oraz osób zaangażowanych w jej tworzenie?*
 - ⑥ *Czy zmiana formy prawnej może stanowić podstawowy element budowania bezpieczeństwa firmy?*
 - ⑦ *Jak i kiedy wykorzystywać tzw. przekształcenia gospodarcze (transakcje mające za przedmiot przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część)?*
-

RYZYO OPERACYJNE

- wady produktów/usług;
- opóźnienia w dostawach;

RYZYO NIETYPLACALNOŚCI KONTRAHENTA

- utrata płynności finansowej;
- niedostarczenie produktów lub usług;

RYZYO FINANSOWE

- utrata płynności finansowej;
- utrata zdolności kredytowej;
- ryzyko bankructwa (nietypalności);

RYZYO INWESTYCYJNE

- niewłaściwy wybór celu inwestycyjnego;
 - brak osiągnięcia projektowanych efektów w określonym czasie;
-

RYZYKO PRACOWNICZE

- odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy;
- odejście kluczowych pracowników;
- odprawy;

RYZYKO PRAWNE

- zmiany przepisów;
- utrata koncesji/licencji/zezwoleń;
- spory sądowe;

RYZYKO PODATKOWE

- zmiany przepisów podatkowych;
- rozbieżności w interpretacji przepisów;
- błędy w rozliczeniach;

RYZYKA OSOBOWE

- brak sukcesora/niekontrolowana sukcesja;
 - „wejście” do firmy osób niepożądanych;
-

ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI

- odpowiedzialność **osobista**;
- **nieograniczona** odpowiedzialność – możliwość dochodzenia należności z majątku prywatnego, jak i z majątku firmowego;
- brak rozgraniczenia na majątek firmowy oraz majątek prywatny – prywatne długi obciążają majątek firmy;

MAŁŻEŃSKA WSPÓLNOŚĆ MAJĄTKOWA

- przedsiębiorstwo jako składnik majątku wspólnego;
 - konieczność uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi;
 - w razie zgody małżonka na zaciągnięcie zobowiązania – możliwość dochodzenia należności z całego majątku wspólnego, tj. majątku prywatnego oraz majątku firmowego;
 - w razie braku zgody małżonka na zaciągnięcie zobowiązania – możliwość dochodzenia należności tylko z majątku firmowego wchodzącego w skład majątku wspólnego.
-

ŚMIERĆ PRZEDSIĘBIORCY JEDNOOSOBOWEGO

- brak dziedziczenia firmy - spadkobierca dziedziczy jedynie pojedyncze składniki majątkowe;
 - wygaśnięcie umów o pracę i obowiązek zapłaty odpraw;
 - obowiązek natychmiastowej spłaty kredytów oraz wygaśnięcie umów leasingowych;
 - obowiązek zwrotu dotacji;
 - wygaśnięcie licencji, koncesji, zezwoleń i innych decyzji administracyjnych;
 - ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej "daje czas", ale nie rozwiązuje problemu.
-

ZASADA

- odpowiedzialność **bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie** z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką;

OGRANICZENIE EGZEKUCJI

- możliwość prowadzenia egzekucji z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (**subsydiarna odpowiedzialność wspólnika**);
- brak przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi, zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna;

WSPÓLNIK POZOSTAJĄCY W ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIM

- egzekucja przeciwko wspólnikowi spółki jawnej może obejmować też majątek wspólny (po spełnieniu określonych warunków);

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZALEGŁOŚCI PODATKOWE

- odpowiedzialność całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki;
-

DWA RODZAJE WSPÓLNIKÓW

- komplementariusz: odpowiedzialność **bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie** z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką;
- komandytariusz: odpowiedzialność za zobowiązania spółki tylko **do wysokości sumy komandytowej** (kwoty określonej w umowie spółki);
- wykorzystywanie struktury ze spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w roli komplementariusza jako sposobu na dodatkowe ograniczenie odpowiedzialności;

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZALEGŁOŚCI PODATKOWE

- odpowiedzialność komplementariusza całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi komplementariuszami za zaległości podatkowe spółki;
 - brak odpowiedzialności komandytariusza za zaległości podatkowe spółki;
-

WYŁĄCZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

- **brak odpowiedzialności** wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością/akcjonariusza spółki akcyjnej za zobowiązania spółki;
 - odpowiedzialność spółki jako osoby prawnej całym swoim majątkiem;
 - ryzyko gospodarcze związane z możliwością utraty wniesionych do spółki wkładów na pokrycie kapitału zakładowego;
 - status wspólnika/akcjonariusza nie wyłącza odpowiedzialności z tytułu zasiadania w zarządzie.
-

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKA ZARZĄDU SPÓŁKI Z O.O.

- odpowiedzialność członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania spółki, jeżeli **egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna**;
- zwolnienie z odpowiedzialności: wykazanie, że wniosek o ogłoszenie upadłości został zgłoszony w terminie lub wykazanie, że pomimo niezgłoszenia wniosku o upadłość w terminie, wierzyciel nie poniósł szkody;

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKA ZARZĄDU SPÓŁKI AKCYJNEJ

- brak w przepisach o spółce akcyjnej odpowiednika przepisów o odpowiedzialności członków zarządu sp. z o.o.;
 - odpowiedzialność za szkodę za zasadach ogólnych: obowiązek naprawienia szkody powstałej na skutek zawnionego działania członka zarządu;
-

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZALEGŁOŚCI PODATKOWE

- odpowiedzialność (**solidarna, całym majątkiem**) członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub członka zarządu spółki akcyjnej za zaległości podatkowe spółki, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna;
 - zwolnienie z odpowiedzialności: wykazanie, że wniosek o ogłoszenie upadłości został zgłoszony w terminie albo wykazanie braku winy w niezłożeniu wniosku o upadłość w terminie; lub wskazanie mienia spółki, z którego możliwa jest egzekucja zaległości podatkowych;
 - odpowiedzialność obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upłynął w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu;
-

- ❖ Świadomość zagrożeń buduje bezpieczeństwo!

FUNDAMENTY BUDOWANIA BEZPIECZNEGO BIZNESU

- wybór odpowiedniej formy prawnej;
 - ukształtowanie struktury organizacyjnej;
 - ukształtowanie struktury korporacyjnej;
 - dywersyfikacja ryzyk;
 - odizolowanie kluczowego majątku od ryzyk operacyjnych;
 - myślenie o przyszłości i przyjmowanie strategii;
 - odseparowanie ryzyk leżących po stronie wspólników;
 - systematyczne audyty (identyfikacja ryzyk i nieprawidłowości lub potwierdzenie stosowanej praktyki);
-

MOTYWY ZMIANY FORMY PRAWNEJ

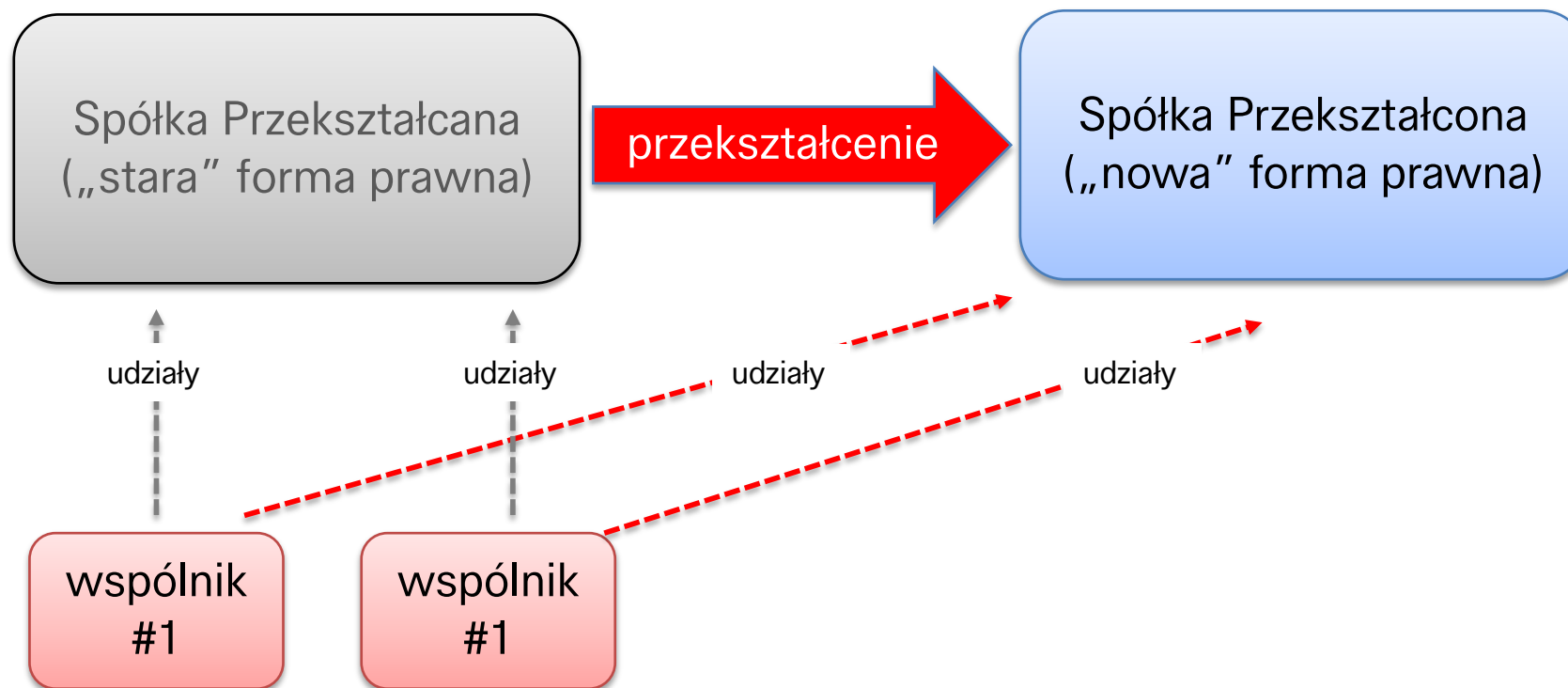
- ochrona majątku prywatnego;
 - utrzymanie rodzinnego charakteru firmy i zapewnienie wielopokoleniowości biznesu;
 - przygotowanie firmy do sukcesji;
 - dostosowanie formy prawnej do rozmiaru biznesu;
 - strukturyzacja majątkowa;
 - usprawnienie zarządzania;
 - wybór optymalnych zasad opodatkowania;
 - przygotowanie na „wejście” inwestora lub przygotowanie do sprzedaży;
-

SPOSOBY ZMIANY FORMY PRAWNEJ

- przekształcenie w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych;
- aport przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części do nowej spółki;
- likwidacja podmiotu i utworzenie nowego;
- przejęcie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części przez inny podmiot;
- podział biznesu w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych.

WYBÓR ODPOWIEDNIEGO SPOSOBU ZMIANY FORMY PRAWNEJ

- analiza skutków zmiany formy prawnej (zasada kontynuacji);
 - analiza rozmiaru biznesu oraz jego składników;
 - oszacowanie czasu niezbędnego na przeprowadzenie procesu;
 - oszacowanie kosztów, w tym kosztów podatkowych;
-

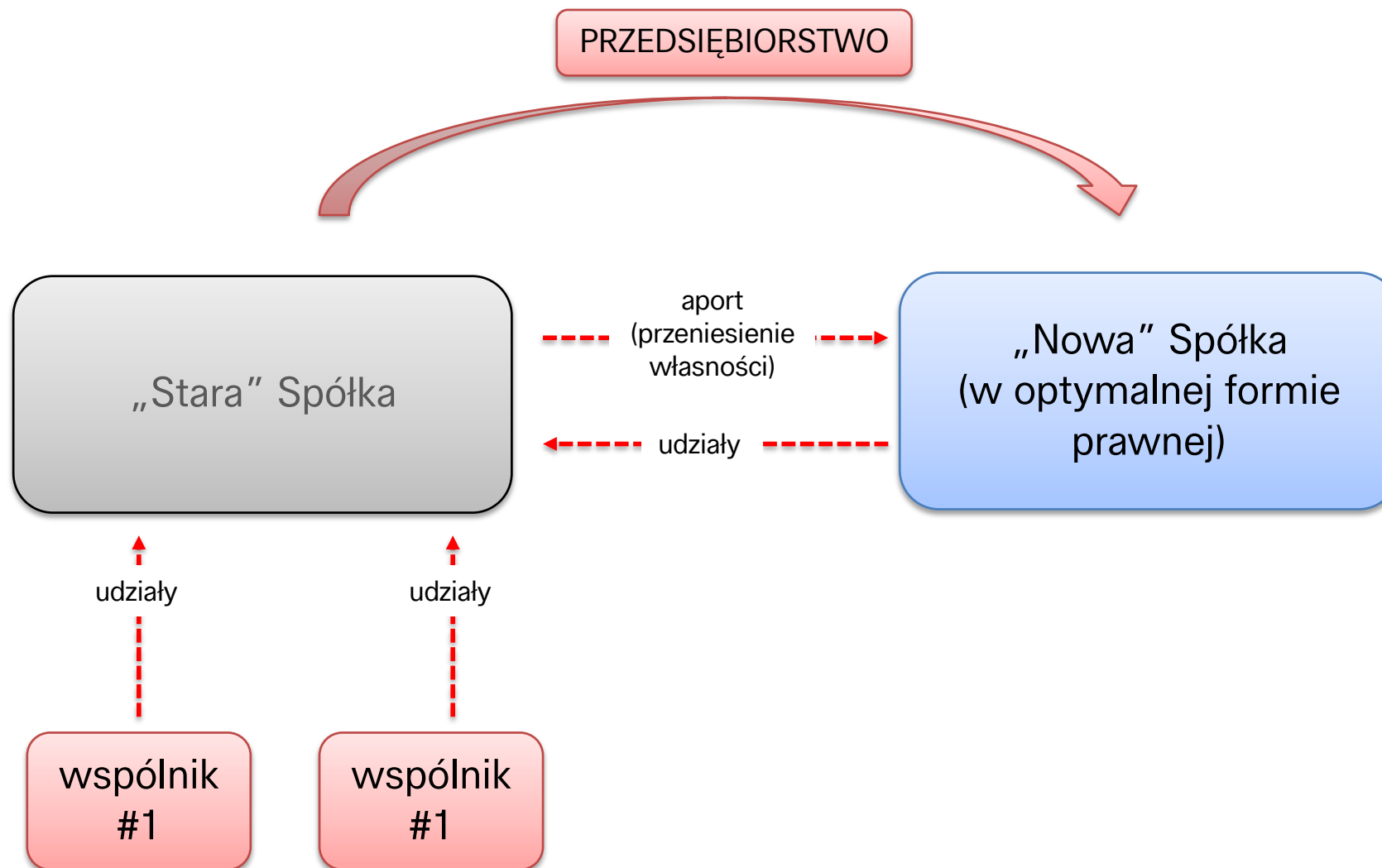

ISTOTA PRZEKSZTAŁCENIA

- przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością;
- przekształcenie spółki handlowej w inną spółkę handlową;
- automatyczne wstąpienie wspólników spółki przekształcanej (przedsiębiorcy jednoosobowego) w status wspólnika spółki przekształconej;
- wejście w życie w momencie rejestracji przekształcenia w KRS;
- automatyczne wykreślenie spółki przekształconej z KRS (przedsiębiorcy jednoosobowego z CEIDG);

SKUTKI PRZEKSZTAŁCENIA

- zasada kontynuacji: przysługiwanie spółce przekształconej wszystkich praw i obowiązków spółki przekształcanej, w tym zezwoleń, koncesji oraz ulg;
 - kontynuacja umów, w tym umów o pracę, bez konieczności podejmowania dodatkowych czynności;
 - zachowanie dotychczasowego numeru NIP, REGON oraz KRS (nie dotyczy przekształcenia przedsiębiorcy jednoosobowego);
 - zmiana jedynie nazwy spółki;
-

ISTOTA APORTU PRZEDSIĘBIORSTWA

- przeniesienie własności przedsiębiorstwa (zorganizowanej części przedsiębiorstwa) do nowej spółki w zamian za udziały w tej spółce;
- przejście własności przedsiębiorstwa na nową spółkę w momencie podpisania umowy;
- dalsze istnienie dotychczasowego właściciela przedsiębiorstwa (brak automatycznego wykreślenia z KRS, konieczność likwidacji);

SKUTKI PRZEKSZTAŁCENIA

- przejście własności składników przedsiębiorstwa (nieruchomości, elementy ruchome, gotówka, prawa własności intelektualnej itp.);
 - zobowiązania przechodzą na nową spółkę pod warunkiem uzyskania zgody wierzycieli na zmianę dłużnika;
 - zmiana numeru NIP, REGON oraz KRS oraz nazwy spółki;
 - konieczność aneksowania umów;
 - wygaśnięcie koncesji, licencji i zezwoleń;
-

GWLAW

KONTAKT

r.pr. Piotr Grabowski – Wspólnik Zarządzający

+ 48 602 245 307

piotr.grabowski@gwlaw.pl

adw. Daria Leszczyk

+48 792 235 490

daria.leszczyk@gwlaw.pl

Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,
XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS 0000467341, REGON 146768660, NIP 5252558402
ul. Bagno 2 lok. 71 , 12 piętro, 00 - 112 Warszawa
tel. +48 22 416 05 56 / fax +48 22 416 03 56
